

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТ ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЯ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОНЧАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ БОЛГАШ ХООРАЯ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

№ 223 (3417) 1955 ноябрь 6, воскресенье | Өртөз 20 коп

Марачевка фермазының саанчыларының дуржулгазын непередир

Областың колхозтары болгаш совхозтары СЭКП ТБ-ның январь Пленумунун төөгүлү шийтирилери күүсетинишпеш, сүттү малдын продуктулууну мурункурунун дика белеткен. Колхозтарның сүт-баран фермаларында саар инек бүртүрүндү ортумаа-биле сүт саалдазы эртен чылдыгында бо чымы 34 хуу көвүдөн. Күрүнеге дужаар сүт паны 118,7 хуу күсетинген. Виш-Хем районунд колхозтары саар инек бүртүрүндү ортумаа-биле 1131 килограмм сүттү саап алган ийликте, азы сүт саалдазынын талазы-биле күрүненин планын оңаалдамын 139,1 хуу, Чөөн-Хемчи районунд колхозтары — 106,4 хуу, Фатр районунд көзө ажал-агыл артедьери — 102,0 хуу күсеткенер.

Чокта чаа СЭКП обкомунун бюрозу Танды районунд «Революцияныч чалбылгак» колхозунун Марачевкада сүт-баран фермазының саанчыларының муракчы дуржулгазынын дугайында айтырыгын чугааладып көргөп, шийтирил үндүргөн. Фермазың коллективин эртен чылдыгы чымында инектерин чөмөргөткөзүп, олардын чымынын болгаш ажалдамынын муракчы аргаларын ажалдамынан, оларын сүткүр продуктулуун бедир талазы-биле аки тубунедерин чедип алганын СЭКП обкомунун бюрозу демдөгөн.

Ол сүт-баран фермазынын коллективин саар инек бүртүрүнд 1579 килограмм сүттү саган. Ол саанчыларың сези хуурааларын амыр күсеткен. Муракчы саягы эш Шведова инек бүртүрүнд 2181 килограмм сүттү азы эртен чыга дөдүрөгө 600 килограмм хейнү саап алган. Саанчылар эштер Шумова, Бильчинова, Тарымбаа боттарыңа быжылгаан инек бүртүрүнд сүт саалдазын оңаалдамын амыр күсеткенер.

Марачевканың сүт-баран фермазының коллективин улуг бергедерин амыр эртин турган, сүт саалдазын талазы-биле үндө айттынгач чедипкинерин чедип алган. Саанчылар муракчы дуржулгазын өренип аң, оңу практиктиң ажалдыгы чөп амыр, салган сорулгазын дөдүрөгө дөш чанып-сынып чокка демдөсөп турганар. Олар боттарының ажал-хөргөмө мыак, саап турар инектеринин байдалын, ажал-чанын аки билдирер.

Сүттүң бедик саалдазын олар канчан чедип алганын дуржулгазын чүз дөдө, боос инектерин быжааларының мурунунд ийи ай бурунгаар саалдын чоруу хоостары болур. Боос инектерин чогуу үндө соолдурары-биле саалдын саанын кызырдып, шийти, концентраттың чедип чөүрү кылып, оларга чүгө ситенип болган саанын бөр, калдан сүт согуу бергенде боос инектерге база катап сителту-лаа, концентраттаан чөмөргө-даа саанчылар берип турган. Инектерин саанында хун чүрүмүн саанчылар коллективин шыгыны сагаан, быжым чүрүм — диктерин айткан шактарының саарынын, шын азырал-ажалдамын үнденип ол.

Эш Шведова инек турар черин, инектин бөдүн үргүлү арылган, оңу хир-доураа апарган черлерин чыгып сүт-биле, оңу саар муруну чарында эмин чүп, арыг аржымы-биле кургалыр чоткам саап турар. Ол чорук инектерин сүтүрүн көвөдөргө үлүг идиң берген. Инектер хей чөм чиген турум-на хей сүтү берип турарын практика көргөскөн. Саанчылар тургузу азыралдык үзүндө инектерин чөмөргөткөзүп болган ажаларының январь бүртү аргаларын болгаш хейлерин ажалдамын. Инектерге бөр чөмип нормаа зоотехниктиң сүзүни баураа база муракчы методун практиктиң-биле дүштүр тургустунган. Саанчы эш Шумова дунгун инектерин ажаларың болган саарының талазы-биле аки дуржулгазын.

Инек каларымын эш Шведов сүттү малды мергөжидип-биле олардын турар, чымын оларларын ажалдарының планын зоотехник-биле калы кылган, оларларын 9 кезекке булкуп үскен, инектерин олар бүртүрүнд өзөгө-биле каларын, оларын бир ордга 4—6 жовуата олардын турган. Саар инектерге эң аки оларлар шийтинген, ол оларлар чөп ажалдамын, каларын инектерин шын олардын каларыңа, оларын сүткүр көвүдөн. Марачевка фермазынын муракчыларының дуржулгазына хамаарышкан чүддөр ноябрь 4—5 хүнеринде область солунарында парлатынган.

Чокта чаа СЭКП обкомунун бюрозу Марачевкада сүт-баран фермазынын саанчыларының болган каларының ажалдык дуржулгазын, бо фермазын коллективинин үндүргөн областың колхозтарының болгаш совхозтарының сүт-баран фермаларының бүтү ажалдамынын кыйгырынын чүдүлү деп санаан. Марачевка фермазынын коллективинин муракчы методтары колхозчуларга, совхозтар ажалдамыларына калбаа-биле тайылбырлап таныштырарын, колхоз болган совхоз бүртүрүндө малчыларын муракчы дуржулгазын непередерин халдырарын база малдын продуктулуун дика бедилдери дөш колхозтары болгаш совхозтарга социалисттик чарышты калбарып чорударын көзө ажал-агылныч область эргелдиге, РСФСР-ның Совхозтар министрствозунун талөөкчигинге, СЭКП райкомнарыңа, райкүсөмнарга СЭКП обкомунун бюрозу хүзөткөн.

Областың эр, хөргөжөн колхозчуларынын, МТС-тер болган совхозтар ажалдамыны чөмөргө үндүлүг хүзөгөткөн болза, Марачевканың сүт-баран фермазының коллективинин кыйгырынын бүтү хөргө-биле деткири болур. Колхозтар болган совхозтар мал кыштагалдыгынын үзгөргө организаааарының болган мал ажалын улум ийи хөргөдөрүнүн, оңу продуктулуун бедилдеринин бүтү хөргөдөрүн болган аргаларын боттарыңар чүгула. Областың колхозтарынын бүтү саанчылары Марачевка фермазының коллективинин үзгөргө-биле болган дуржулгазын практика кырыңа ажалдамыңар!

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. А. Булганинның болгаш Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри У Нунуң кады кылган медегелге ат салганы

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. А. Булганинның болгаш Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри У Нунуң кады кылган медегелге ат салыныкынын ноябрь 3-те Кремльдиң Улуг Ордунга болган.

Кезээ 6 шак 45 минутта кады кылган медегелге бажмелдери чыткан сөзгө ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. А. Булганин болгаш Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри У Нунуң келгенер. Олар медегелдиң бажмелдиге аттары салган, бот-боттарының холдарын амыр туушкан.

Медегелге ат салып турар үдө совет талааа олурушканнар: Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, А. Б. Аристов, Н. Н. Пospelов, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының өр-

лакчымы А. И. Косыгин, ССРЭ-нің Даштыкы Херектер Министриниң орадакчылары В. А. Зорин болгаш Н. Т. Фелоренко, ССРЭ-нің Бирмада Оңа болгаш Бүрүн эргелиг Элчини А. Д. Шиборин болган өскелер.

Бирма талааан олурушканнар: Бирма-ның ССРЭ-ге Оңа болган Бүрүн эргелиг Элчини У Моит Оң, Бирма-ның Кыдат Улуу Республикында Оңа болган Бүрүн эргелиг Элчини У Хла Маунг, Бирма-ның Великобританияда Оңа болган Бүрүн эргелиг Элчини У Чин, Премьер-Министриниң Секретары У Тан, полковник Аунг Джи, У Хла болган У Нуне чаа ССРЭ-ге элдил чоруп турар болур бирма журналистер.

Совет болган даштыкы пардагың талөөкчилери база олурушкан.

(СЭТА).

Эш Д. Т. Шепиловту Ленин ордени-биле шаңнаар дугайында

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун ЧАРЛЫЫ

СЭКП ТБ-ның секретары эш Д. Т. Шепиловту төртүнгүн хүнүнүн бөр бежен хар харлааныңа холбаштыр база Коммунисттик партияның болган Совет күрүнениң мурунуга оң ачы-хааламын демдөгөвишпеш, эш Дмитрий Трофимович Шепиловту Ленин ордени-биле шаңнаар.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ. ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ. Москва, Кремль 1955 чылдың ноябрь 4.

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. А. Булганинның болгаш Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри У Нунуң КАДЫ КЫЛГАН МЕДЕГЛЕЛИ

Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри У Нуну Совет Социалисттик Республикаларынын Эвилелиниң Чызымын баураа чагай тура-соруштун чоруну кылды Совет Эвилелинге чоран. Премьер-Министр У Нуну ССРЭ-ге чоруп турганының үзүндө Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. З. Сабуров болган Н. С. Хрущев олар-биле элээн хөй беседалар кылган. Чүрөктүн ханымыдан найыралдып байдалга эртен ол беседалар чоруп турал, ийи чурттарын кыймынын-даа сонургалдык айтырыгларын талазы-биле санал-оңалдарын калбаа-биле солушкан, а ол ишкан улустар аразынын чамдык айтырыгларын база чугаалажып көргөн.

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болгаш Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри бүтү дөдөгөйө тайбынча ынакшымдыг улустарының гре-түнөөдиг ажал-чорудулажынын түнөөлиңде сөлтү үениң дуржулуңа улустар аразынын дүшкүрүлүг чоруктарынын чамдык чымынакшымын болган болгаш улустар аразынын шийтирилтиңгө айттырыгларын чугаалажышкынының болган дуржулгазы-ларын аргазы-биле шийтирилтиңгө улган күзө-чүткү күнөөлөргө дөдүрөгө айттып тур. Дүшкүрүлүг чоруктуң идиң чымынакшымын хамыктын мурунуга Кореяда дайымын болган Инди-Кыдатта дайың чорудулажырын советтаны; Австралия-биле күрүнө керөөни чарганы; ССРЭ-нің болгаш Югославияның аразында харылдажыгынын таарыштырды, ийи чурттарынын аразында найыралды болган кады ажалдажыгынын хөргөдөрүнүн орун ажытамын; Индияның Премьер-Министри Д. Перуунуң Совет Эвилелинге чоранын база оң түнөөлиңде ССРЭ-нің болган Индиянын аразында найыралды харылдажыгынын улум-на быжылган идиң берген.

Бо чылдың апрельде Азия болган Африка чурттарының Бангунга болган дөдө-ференцияны улустар аразының дүшкүрүлүг чоруктарынын чамырыдыгына улуг үжүр-дуулажы болган. Ол конференция бооза, экономикады, културалы болган политиктиң оң долу кады ажалдажыгынын хөргөдөр деп ниити сорууганын чедип амыр дөш яны-бүртү политиктиң болган социал системаларды күрүнелерин талөөкчилери ужурашкан баштайгы конференция болган. Конференция бооза, тайбынын, национал хамаарышнас чорукту, экономикады, култура болган социал-амырдал талазы-биле депидигең чедип алырыңа Азияның болган Африканың улустарынын чайгышын чөк күзө-чүткүдөрүн көргүскөн.

Ол бүтү дөрт күрүнелерин чазастар баштыңарының Женевага болган чөүдөл хуралын чедипкинерин эрттеринге таарымыңга байдалды тургустан, ол чөүдөл хурал күрүнелер аразында харылдажыгы дүшкүрүлүг чоруктары улум ийи чымынакшынын хөргөмө чүгула рөндү ойлап. Тайбының эрге-ажыктарына таарыштыр улустар аразынын кады ажалдажыгынын бистин үенете черле болдурар аргалык дөдүрөгө чазастар баштыңарының Женева чөүдөл хуралы көргүскөн. Күрүнелер аразында бүүрөжир чорукту тургузары боттотт, чедип алдынар сорулга болуп турар.

Даштыкы херектер министрлериниң амыр үдө Женевада эртин турар чөүдөл хуралы дөрт күрүнелерин чазастар баштыңарының директаалары-биле айттыңган бүтү айтырыгынын талазы-биле дуржулган шийтирилери чедип амыр төдө, бүгү-ле эргөжөк чүгула чүддөрүн кылды дөдүрөгө Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр иделгенин илергейлен тур.

Амыр үдө улустар аразының эң чүгула-айтырыгынын бирөөсү бооза, чөдө-леншишкенирин дүжүрүнүн айтырыгы болуп турар. Чөдө-леншишкенирин эдере бүдүрeri база ылаңгыл массалың узуушаакшынын чөдө-леншишкенин, возордотт болган өске-даа хейлерин мөңдөргө чыл кеткен тулум улум-на калбаа хөмчөөлөрү болуп, тайбының салым-чөүл дөш, боттарының келер үени дөш улустарын дүжүрөкшенин төртүндүрүп турар. Анаа-даа хейлерин, атомлуг-даа чөдө-леншишкениринин өвүдөс чөдө-леншишкенирин эдере бүдүрeri совет-канымын түнөөлиңде улустарың чагай байдалын көдөрүрүн эрге-ажыктарыңа ажалдажыгынын туруп болур национал курдамыларыны бүдүрүкчүлүг өвөс чарыгыңа чедип турар.

Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр адролот болган төмөргөжүлүг чөдө-леншишкенин, шылап шеңери болган ажалдары чугаажык чорудатынган турар ужурауу деп санап тур. Анаа хейлерин чөдө-леншишкенирин улуг-биле бүгү-ниити кымыр чорукту боттарыңарыңа база эргөжөк чүгула. Идиң чорудашкынының болган чөдө-леншишкенин дүжүрүлдөш амырдалга чорудар дөш улустар аразынын боттотт контроль база тургустунган турар ужурауу. Оң-биле холбаштыр чөдө-леншишкениринин бүгү-ниити кымыр, атомлуг чөдө-леншишкенин.

Совет Эвилели биле Бирма Эвилелиниң аразында найыралга алдар болдурган митинг

Совет Эвилели биле Бирма Эвилелиниң аразында найыралга алдар болдурган митинг ноябрь 3-те Эвилелдер Бажымының Колонналың салыңга болган. Ийи муң ажал кыкы чыгынган.

Премьер-Министр У Нуну, эштер Н. Д. Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, А. Б. Аристов, Н. Н. Пospelов, Д. Т. Шепилов, РСФСР-ның Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы М. П. Тарасов, РСФСР-ның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. М. Пузанов, ССРЭ-нің министрлери, хөй-ниити ажалдажы-

лы чорудулар болган чаа дайының кыжанымынын чайданды дугайында санаалар ол айттыр талазы-биле дуржулгага чедип алырыңа боттотт үндөш кылдыр үнелетинин турар.

Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр блоктар тургузарының политиканын бир өң-сеткидиг буруу шаап, ичанган блоктарга кыргө-биле политиканы улустарга айыл чөк чорукту халдырып турар болган бүтү дөдөгөйө тайбының доктаадып тургузарының хөргөмө таарымыңга рөндү ойноп турар дөдүрөгө санап тур.

Амыр үдө Азияның болган Ираккы Чөөн чүктүң айтырыгының кол кычөөнгей салдынган турар ужурауу деп Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр санап тур. Кайы шаңдан бөр кыдат дөдө-леншишкенин Тайвань болган өске-даа элээн хөй ордулуктар кыдат улуска эгиттинген турар дугайында айтырып шийтирилтиңген турар ужурауу. Кыдат Улуу Республикага КНО-да өрге баураа хамаарыш турар олутту ажал тышкын Каттышкан Национал Организацияның ат-адалары болган улуг-дуулажы быжылган, улустар аразынын амырдалыңга оң рөндү күштөдүрүп база Ираккы Чөөн чүктө ам-даа турар турар дүшкүрүлүг чорукту таарыштырыңа идиң бөр ийи.

1954 чылдың Женева конференцияның шийтирилтиңге дүштүр Инди-Кыдатта политиктиң таарыштырылганың айтырымы сонгараалдык чөккө шийтирилтиңге негетинип турар. Ол бүтү айтырылган, а ол ишкан Азияның болган Ираккы Чөөн чүктүң өске-даа айтырыгы тайбың аргалар-биле, чугаалажышкынының аргазы-биле шийтирилтиң болган болган шийтирилтиңге ужурауу.

Совет Эвилелиниң болган Бирма-ның аразында харылдажыгы кезеде сеткилдик ханымын болган найыралдык өсүндүнд болуп келгени, ол чорук Бирма-ның болган ССРЭ-нің улустарынын эрге-ажыктарына бүрүнү-биле таарыштыр турарыңа база бүгү-ниити тайбынын быжылдарыңа идиң берип турарын Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр сеткил ханымынын-биле демдөгөп тур. Ол харылдажык сымын чөк принциптерге үндөдөгөн турар болган моон сонгараа хүдүдөшкө, халдашпаш, бот-бөдүнүп иштик херектерин холгараашпаш, дөң эргөмө болуру болган кайы-кайымыңа ажалдык болуру, тайбың кожа-хөлбө догуушаакшы болган экономикады кады ажалдажыгы.

Хөй-хөй күрүнелерин болган улустарың хүдөп көрүдөгөн алган ол принциптер тайбынын быжылдарыңга болган улустар аразыңа кады ажалдажыгынын хөргөдөрүңгө улганган.

Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр улуг болган бичил күрүнелерин аразында харылдажык ол принциптерге үндөдөгөн турарыңа оңа үжүр-дуулажы кылдыр көрүп тур.

Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр тайбын кожа-хөлбө догуушаакшынын амыр медегелде чарыктанган принциптери Совет Социалисттик Республикаларының Эвилелиниң болган Бирма Эвилелиниң аразында экономикады болган културалы кады ажалдажыгынын хөргөдөрүңгө улуг аргаларын ажалдык турар деп санап тур. ССРЭ-нің болган Бирма-ның аразында чамдык үелер мурунуга база турган садмг дуржулгазын кымыр Совет Эвилелиниң болган Бирма Эвилелиниң аразында экономикады харылдажыгынын улум ийи хөргөдөрүңгө, а ол ишкан оларын аразыңа културалы болган эртем-техникти кады ажалдажыгынын калбарыңга улуг хөмчөөлүг идиң бөр дөдүрөгө Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр бүртүрүн илергейлен тур.

Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр ССРЭ-нің болган Бирма-ның аразында найыралды улум ийи быжылдарыңа, оларын аразыңа эң салдыр харылдажыгынын хөргөдөрүңгө бүтү күженишкенирин салырыңа боттарының белеңиниң дугайын медегел тур.

Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы болган Премьер-Министр оларын аразында шуут харылдажык тургустунганын сеткил ханымын илергейлен, ийи чурттарың кайы-кайымыңа сонургалдык айтырыгынын талазы-биле болган санааларын солчулукту бүтү дөдөгөйө тайбының болган айыл чөк чорукту быжылдарының эрге-ажыктарыңга бараан болур дөдүрөгө санап тур.

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. А. БУЛГАНИН. Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри У НУ.

Москва, 1955 чылдың ноябрь 3.

Бирма Эвилелиниң болган ССРЭ-нің күрүнө тижилери байыралдык чалымын турган.

Премьер-Министр У Нунуң дөдөгө. Идиң адым часкаашкыны сапта дагы диктирөп үнгөн. У Нунуң дымта чугаалаан.

Московетиң күтөкөмуңуң даргазы М. А. Исенов кыска чугаа-биле митингин ажалдажыган.

Бирма Эвилелиниң Премьер-Министри У НУНУЧ чугаазы

Дөдүрөгө Премьер-Министр, эр, хөргөжөн дөдүрөгөл!

Совет Эвилелиниң улугуручуларыңга болган улугуңа чүвө чугаалаар аргалык болганыңа оңа өөрүп тур мен. Мөң эргө-гөмө кыска хуурааның дуржулуңа бүтү дөдөгөйө тайбың дугайында, дүшкүрүлүг чоруктарың көшкөдүрү база Совет Эвилели биле Бирма-ның аразында найыралдык харылдажыгынын улум ийи быжылган дугайында чамдык чүддөрүн чугаалажык тур мен.

Эртен чылдың ортан үзүндө эргө-гөш хөй-хөй чурттарга, оңу иштиңде Кыдат Улуу Республикыга, Великобританияга болган Америка-ның Каттышкан Штаттарыңа чоран мен.

Мөң чоранын чүрт бүртүрүнд улугуручулар-даа, улуг-даа тайбының бир дөш көрүп турар. Совет Эвилелинге мен база-да улугуручулар-биле болган улугуручулар-биле ужураштым, тайбыңче боттарының чүдүлүгө олар чамгы эл-сеткилдик деп чүвени көрдүм. Харылдажык ол чамгы өви тайбыңче бүгү-ниитиниң чүдүлүгө эскө чүг-даа өскө-тир. Бүтү дөдөгөйө тайбың дөш туржуп турар үдө дөдөгөйө тайбынын идиң тызырында ажалда шаяпкышкыны оңу мурунуга туруп турарыңа элчү чүр-дир. Бир тала өскө паланың бүтү дөдөгөйө шергэ бажарың тургузарың демдөгө-лө күзөп турар. Оңе тала бүтү дөдөгөйө ханымынын болган хоралакчы ажал-чорудулажы демдөгө-лө күзөп турар.

Бөдүн дөдөгөйө бот-боттарының харылдажыгына хамаарыштыр ханы дымдалган коргүшкүнар болган сенгилдер туруп турар деп чүвөгө кым-даа улугуручу шылдаас. Коргүшкүнарының болган сенгилдешишкенириң ол турар турар чоруну тайбынын идиң дика бергеделип турар. Ол коргүшкүнар болган сенгилдешишкенириң турар турар тайбың кожа-хөлбө догуушаакшы улаа-болдандан калыштыңан болур. Ичанган, идиң коргүшкүнар болган сенгилдешишкенириң чөк кылыр төдө, сонургалдык бүтү талаазы эл-сеткилдик күженишкенин чоруткан турарыңа чүгула. Идиң хейлерин коргүшкүнар болган сенгилдешишкенириң үзүндө кожа-хөлбө тур-

лары, улугуручу болган кыска ажалдык муракчылар президентке келтир келирге чымынганар диктирөп байыралдык-биле улаашпаш.

Московетиң күтөкөмуңуң даргазы М. А. Исенов кыска чугаа-биле митингин ажалдажыган.

Бирма Эвилелиниң болган ССРЭ-нің күрүнө тижилери байыралдык чалымын турган.

Премьер-Министр У Нунуң дөдөгө. Идиң адым часкаашкыны сапта дагы диктирөп үнгөн. У Нунуң дымта чугаалаан.

Московетиң күтөкөмуңуң даргазы М. А. Исенов кыска чугаа-биле митингин ажалдажыган.

Улустар болза, олар бот-боттарыңа амыр-лажык болурун тышкан турар.

Совет Эвилели биле Бирма-ның аразында найыралдык харылдажыгынын улум ийи быжылдарыңа хамаарыштыр совет принциптер, совет балетти, совет ираажылары болган музыкаларынын, совет эртемдөрү, совет ниитиле болган экономика амырдалын планнап турар кижилерин болган совет улугуру совет номерга көрүнү күзөп турар мен, ичангаарга ол номериң чамдыктары моон мурунуга улуг совет улугуру дугайында шын өвөс билишкенин бистере берип турган. Силерниң номерларың чамдыктары чамдык совет кижилерин улуг төлөтти чоруну бистерген чамдык турар, оңу мен оларын-биле бистерин сымры харылдажыкының үзүндө көргөн мен, ичангаарга ол номер чамдык бистерин силерниң дугайыңа күзөчүг өвөс санал-оңал улаашыраарыңа чыган турар.

Совет улугуру дугайында шын билишкенин бистере берип шылаар номер белин оларын көчүп турар кызыгааралык бөдүлүгү чүгө чүрөктерин артын каап болур. Ичангаа-даа директорин, балеттин, операның, музыкаларынын, ираажыларынын, совет эртемдөрүнүн, совет ниитиле болган экономика амырдалын планнап турар кижилерин аргалың кызыгаарал чөк болур.

Чугаамың чөдөрүңгө мурунуга, силерниң чурттарыңа чоруп турганының үзүндө Совет Эвилелиниң болган совет улугуру дугайында менде тургустунган чорукту көчүрүп доңчуу-биле түнөө-лөрү менне чөмөргө көрүр. Мөң чүгө чаа чугаалажымын ишкан, совет улугуру оңа найыралдык болган ажалдык хүдөп амырдал деп чүвени көрдүм. Совет амырдалын чарыкыс кези боор берген култура ажал чорудулажыкы улуг чөдөгөйө салдынын турар-дир. Бичин уруулар, оңдар болган кыстар дугайында элги салышкыны оңа кайгамчык-тур. Эң аки билишкени, а хөй-хөй хоораларды эргэ ордуларын белин пионерлерге оларын билиң болган култура хөргөдөрүңгө берип турар-дир. Музыка, таңды болган чурттарыңа-биле ажалдажы өң-не

байлак өсү-биле сеткил өртүп турар-дир. Мөң алганым өскө дик чорук болза, шолдаларга болган институттарга эртемдөрүн бажылаарыңа көрүпүп турар көчүрү улуг салым салышымың болур. Совет улугу бөдик техниктиң цивилизацияны бауруу-ла хөргөдүп турар-дир. Иже-перлерин болган идиң хейлерин өскө-даа түскү эртемдериң техниктиң билик-биле белеткен үндүрүп турарыңа хөмчөөлү көчүрү улуг болур, ичанган чөккө үдө силерниң чурттарың өртөнгөн техниктиң түскү эртемдериң улуг күрүдө-лөдүрү болур.

Бүтү дөдөгөйө тайбының эрге-ажыктарыңа улустар аразынын иделгешчө-лөрү мөңдө-биле дамындан тура күртү-нган турарыңа-биле эл-сеткилдик күзө-шкенин илердинер менне чугаамың төү-чүдө чөмөргө көрүр. Сенгилдер чорук чүгө эртен үениң кылдыр салды-дыгы болур берген турарыңа-биле чурттар аразыңа улум-на сыры харылдажыгынын тургузары дөш база чүдүп турар мен. Бистин чуртуу кадымың дөдөгө, колониаларың хамаарышнас чорунга бистин ниити чүдүдөрүңгө база бүтү дөдөгөйө тайбынын чедип алырыңга улган бистин ниити күженишкенириң болган Совет Эвилели биле чамгы аки бөдүр деп чүвени медегелдөөр менне чөмөргө көрүр.

Ам үдө Женевада болуп турар чугаалажышкынар чедипкинериң-биле бүр-гө-лө!

Совет улугуручулар хөй-хөй чылдык аас-кежиңи болган кадык чагай чурттарыңа!

Совет кижилер хөй-хөй чылдык аас-кежиңи

